

focus

Pensioenfonds
Vliegend Personeel KLM

CONCERTMEESTER EN RITMEESTER

HOE KIJKEN DAPHNE EN HENK NAAR HUN FINANCIËLE TOEKOMST?

MAATSCHAPPELIJK VERWANTWOORD BELEGGEN

WANNEER IS EEN BESLISSING DE JUISTE?

UNIFORM PENSIOENOVERZICHT 2019

ANTWOORDEN OP VEELGESTELDE VRAGEN

DEZE KEER IN FOCUS

04 INTERVIEW MET ALEX BALM EN BERT OUDSHOORN

Hoe gaat het bestuur om met ESG-beleid?

08 DE FINANCIËLE POSITIE VAN HET FONDS

Herstel van de markten in het eerste kwartaal van 2019

09 VEELGESTELDE VRAGEN

Over het Uniform Pensioenoverzicht (UPO) 2019

10 BLIK OP DE TOEKOMST

Met vliegers Daphne Hendriks en Henk Wannet

14 NIEUW PENSIOENSTELSEL?

Blue Sky Group zit aan tafel bij de Pensioenfederatie

Focus is het pensioenblad voor vliegend personeel van KLM

BESTUUR PENSIOENFONDS VLEGEND PERSONEEL KLM

Leden: Alex Balm, Jan-Jaap Hartog, Paul Jansen, Ronald ter Lingen, Bert Oudshoorn, Harm van der Pol, Evert van Zwo1, Paul Loven.

WIJ ZIJN BENIEUWD WAT U VAN HET PENSIOENFONDS VINDT

In april hebben wij meer dan 1000 vliegers een korte vragenlijst gestuurd. Hebt u deze ontvangen en ingevuld: dank daarvoor! Het is voor ons waardevol om te weten hoe u over het fonds denkt en wat beter kan. ●

UITVOERINGSKOSTEN VAN DE NETTO PENSIOENREGELING VERLAAGD

Bij het uitvoeren van de netto pensioenregeling zijn we scherp op de kosten. Per 1 januari 2019 hebben we de uitvoeringskosten verlaagd van € 8,50 naar € 5,50 per maand. Deze kosten gelden voor 2019 en 2020. Eind 2020 maken we weer een nieuwe inschatting.

Per 1 januari 2019 zijn ook de premie-inleg, de risico-premies en inkoopfactoren van de netto pensioenregeling gewijzigd. U kunt ze vinden in het netto pensioenreglement op de website. ●

MET BLUE SKY EAGLE FUND EXTRA VERMOGEN OPBOUWEN

U kunt met Blue Sky Eagle Fund extra vermogen opbouwen als u lid bent van VNV of als u pensioen ontvangt van Pensioenfonds Vliegend Personeel KLM. U kunt kiezen uit zes beleggingsprofielen. Vliegers zijn bestuurlijk betrokken en houden zelf toezicht op de prestaties, service en kosten. Meer informatie en hoe u zich kunt aanmelden, vindt u op www.blueskyeaglefund.nl. ●

GEWIJZIGDE REGELS KLEINE PENSIOENEN

Vanaf 1 januari 2019 mogen pensioenfondsen kleine pensioenen tussen € 2,- tot € 484,09 bruto per jaar niet meer afkopen. Uw pensioenfonds heeft ervoor gekozen om mee te doen aan automatische waardeoverdracht van kleine pensioenen. Dat betekent dat een klein pensioen automatisch mee gaat naar uw nieuwe pensioenuitvoerder als u van baan wisselt. Pensioenaanspraken van € 2 bruto per jaar of minder komen te vervallen. Dit geldt niet voor de netto pensioenregeling. ●

KOM MET UW PARTNER NAAR DE PENSIOEN IN ZICHTDAG VAN 11 OKTOBER

Gaat u binnen twee jaar met pensioen? Dan bent u met uw partner welkom bij uw pensioenfonds op 11 oktober.

Samen met andere collega's die bijna met pensioen gaan, gaat u met uw eigen Pensioenplanner aan de slag. Welke keuzes zijn er en wat is het effect op uw pensioen. Opgeven kan via de website www.klmvliegendfonds.nl. ●

RAAD VAN TOEZICHT PER 1 JANUARI 2019

Het pensioenfonds heeft sinds begin dit jaar een Raad van Toezicht met Marion Gout-van Sinderen (vz.), Marlies van Boom en Jan Nijland. De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het fonds. ●

Paul Loven

Extern voorzitter Pensioenfonds
Vliegend Personeel KLM

ZETJE HIER, DUWTJE DAAR

Geen bestuurslid, geen stemrecht, wél onafhankelijk voorzitter van het Vliegendfonds. Ik kan me best voorstellen dat mensen zich afvragen: werkt dat? En wat is de meerwaarde? Welnu, die meerwaarde ontstaat vooral als je wat meer doet dan alleen bestuursvergaderingen in goede banen leiden.

Ik ben me terdege bewust van mijn verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat werknemers, gepensioneerden en de werkgever via hun bestuursleden aan de bestuurstafel gehoord worden en dat hun mening meeweegt in een evenwichtige besluitvorming.

Daarvoor zet ik een stap extra en bezoek bijvoorbeeld met regelmaat commissievergaderingen. Daarin gaan bestuursleden, in de aanloop naar een bestuursvergadering, behoorlijk diep in op belangrijke onderwerpen zoals beleggingen, een efficiënte uitvoering en een adequate risicobeheersing. In die commissies proef ik de sfeer en de verhoudingen, ik merk waar het eventueel schuurt en waar de ruimte zit. Dat helpt mij vervolgens tijdens de bestuursvergaderingen, met een zetje hier en een duwtje daar.

De inhoud staat voorop, maar voor een effectieve vergadering heb je ook een goede onderlinge verstandhouding nodig. Daarom heb ik aan het begin van de bestuursvergaderingen de 'social check-in' geïntroduceerd. De bestuurders geven bij aanvang van de vergadering aan hoe zij zich voelen en wat ze tijdens de vergadering willen bereiken. Aan het eind van de vergadering blikken we nog even terug naar die beginstand: hoe voelen ze zich nu, hebben ze hun doel bereikt?

Die aanpak lijkt een positieve uitwerking te hebben aan de bestuurstafel. Bestuurders tonen zo niet alleen hun enorme inhoudelijke toewijding, ze hebben ook meer begrip voor elkaar. Dat komt het eindresultaat alleen maar ten goede: afgewogen besluitvorming in het belang van de mensen voor wie we het als pensioenfonds doen, de deelnemers en gepensioneerden.

Paul Loven

INVULLING GEVEN AAN ESG-BELEID WANNEER IS EEN BESLISSING DE JUISTE?

Voor pensioenfondsen is maatschappelijk verantwoord beleggen inmiddels de normaalste zaak. Dat betekent niet dat de beleggingsbeslissingen er eenvoudiger door worden. 'Ik vind het debat lastig. Waarom vinden wij dat we ergens in moeten beleggen of niet? Wie zegt dat wij gelijk hebben vanuit ons eigen perspectief en normen-kader?' zegt Bert Oudshoorn over de discussies in het bestuur. Hij en mede-bestuurslid Alex Balm vertellen over de manier waarop Pensioenfonds Vliegend Personeel KLM invulling geeft aan verantwoord beleggen.

Waarom is maatschappelijk verantwoord beleggen eigenlijk nodig?

Bert: 'We hebben als bestuur zogenaamde *investment beliefs* geformuleerd: de vertrekpunten voor onze beleggingskeuzes. Eén van die beliefs gaat over verantwoord beleggen. We zijn er *heilig van overtuigd dat we onze keuze voor verantwoord beleggen uiteindelijk terugzien in het*

rendement. Natuurlijk beleggen we ook verantwoord omdat we het belangrijk vinden. Maar uiteindelijk moeten impact en rendement wel samengaan, we zijn geen filantropische instelling.' Alex: 'We zien als fonds dat de wereld-economie geconfronteerd wordt met economische, ecologische en bestuurlijke uitdagingen, die de beleggingsmarkt raken. Daarbij gaat het om onderwerpen als het klimaat, staatsschulden

en corruptie. Als je ESG (Environment, Social en Governance) implementeert in je beleggingsbeleid zie je bepaalde beleggingsrisico's sneller aankomen en ben je beter in staat de lange termijn-doelstellingen van het fonds te halen.' Bert: 'We willen als pensioenfonds niet de wereld verbeteren, die rol hebben we niet. Maar ik heb een absoluut geloof in 'het goede doen'. Dat gaat veel verder dan beleggen alleen. Het gaat er ook

om het goede voor te hebben met mensen, om transparantie en eerlijkheid.' Alex: 'We hebben de meningen van de deelnemers tijdens het seminar 'Beleggen voor uw pensioen' gepolst en zien bijvoorbeeld dat *jongeren meer eisen op ESG-vlak*. Ze zijn er iets meer mee bezig dan de oudere deelnemers.' Bert: 'Dat geldt trouwens ook voor de weinige vrouwen in ons korps. Dat merkte ik tijdens het seminar, waar de

zaal gevuld was met mensen van alle leeftijden.'

Hoe komt het bestuur tot het maken van de juiste keuzes?

Bert: 'We hebben niet alleen een investment belief geformuleerd, maar ook een compleet verantwoord beleggingsbeleid. Daarbij ligt ook een focus op het management van bedrijven. Beschikken zij over een fatsoenlijk bestuur, hande-

len ze correct? Ook hebben we de UNPRI (United Nations Principles for Responsible Investment) ondertekend. Daarin zijn een aantal kaders geformuleerd, die wij volgen.'

Alex: '*Het komen tot verantwoorde beleggingen is een proces*. We hebben nu nog niet het hele palet van A tot Z ingevuld, maar evalueren bij elke stap of een keuze wel bij ons past. We schuiven steeds iets verder op, zonder

Van links naar rechts: Alex Balm en Bert Oudshoorn, bestuursleden Pensioenfonds Vliegend Personeel KLM en Jack Jonk, Chief Investment Officer van Blue Sky Group

'HET KOMEN TOT VERANTWOORDE BELEGGINGEN IS EEN PROCES'

WAT DOET ONZE PENSIOENUITVOERDER BLUE SKY GROUP BIJ DE UITVOERING VAN DE BELEGGINGSKIEZES?

Jack Jonk is als Chief Investment Officer verantwoordelijk voor de beleggingen van de KLM-pensioenfondsen: *'Beleggen van pensioengeld is noodzakelijk, anders zou er aan het einde van de rit nooit voldoende geld zijn om de gewenste pensioenen uit te keren. Het pensioenfonds wil de beleggingen dus zo goed mogelijk laten renderen. Maar wel op een verantwoorde manier. Wij ondersteunen het fonds bij het opstellen van het ESG-beleid, waarin sterke aandacht is voor onderwerpen als 'goed bestuur', milieu, mensenrechten en arbeidsomstandigheden. Ook zorgen we dat niet belegd wordt in bedrijven met ontoelaatbaar gedrag en bedrijven in de tabaksindustrie. En we hanteren strenge criteria voor de partijen waarmee we samenwerken bij het invullen van de beleggingsportefeuille. Zij moeten een serieus ESG-beleid hebben en zich hier aantoonbaar aan houden. We hebben een ESG-specialist in het team die, samen met de beleggingsspecialisten, zorgt voor advisering over het ESG-beleid, de uitvoering hiervan en de rapportage hierover.'*

vooraan te willen lopen. Een voorbeeld: we discussieerden als bestuur uitgebreid over beleggen in de tabaksindustrie. Die industrie is aantoonbaar schadelijk: voor rokers en voor het milieu. De industrie werkt niet mee om het te verbeteren. Er is niets positiefs te noemen en dat deed ons besluiten tabaksfabrikanten uit te sluiten. Maar zo helder is een keuze lang niet altijd.' Bert: 'Denk bijvoorbeeld aan de

wapendiscussie. Beleggen in wapens klinkt misschien niet verstandig, maar wat doe je als je beseft dat de overheid ook wapens nodig heeft?'

Dit klinkt als voer voor discussie. Hoe zorgen jullie ervoor dat je er samen uitkomt?

Alex: *'We maken onder meer gebruik van de diensten van Sustainalytics.* Zij bestuderen de gedragingen van

bedrijven. Als het gedrag ontoelaatbaar is komt het bedrijf op de uitsluitingenlijst. Zo'n lijst is raadgevend. We blijven als bestuur altijd in control en beslissen zelf.'

Bert: 'Dat geldt ook voor landelijke initiatieven, zoals dat van de Pensioenfederatie over klimaatdoelen. We wachten nog met meedoen, omdat we er niet zeker van zijn dat dit initiatief bij ons past. Zo moet elke

Woensdag 19 juni bent u welkom bij het Vliegendfonds voor het seminar 'Beleggen voor uw Pensioen'

We laten u zien hoe het pensioenfonds voor u belegt in de basis- en netto pensioenregeling en in Blue Sky Eagle Fund. En wat de voordelen zijn van vermogensopbouw in een pensioenregeling.

Ook geven we u een beeld van andere beleggingsmogelijkheden voor later: van cryptocurrencies tot staatsobligaties, van private equity tot vastgoed.

Inzichten van ons en van elkaar kunt u vervolgens toepassen op uw eigen beleggingen.

Datum: woensdag 19 juni | Tijd: 11.00 tot 14.30 uur, inclusief lunch
Locatie: Blue Sky Group, Prof. E.M. Meijerslaan 1, Amstelveen.

Aanmelden: via www.klmvliegendfonds.nl/seminar2019

businesscase goed zijn. Pas daarna willen we best meedoen aan landelijke oproepen. Sowieso vind ik het debat wel lastig, want wanneer is een beslissing de juiste? Het kan bijvoorbeeld best dat wij vinden dat de regering van een land democratischer moet handelen, maar dat de huidige governance voor het land zelf op dit moment de beste oplossing is. Wie heeft er dan gelijk? Daarover discussiëren we in het bestuur, keer op keer.' ●

VLIEGENDFONDS ZET STAPPEN IN MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD BELEGGEN

Het bestuur heeft in 2018 stappen gezet op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen (ESG) en heeft besloten om de tabakssector uit te sluiten van beleggingen. Hetzelfde geldt voor bedrijven die zich stelselmatig niet houden aan de UN Global Compact Principles. Uitgangspunt blijft dat de ESG-aanpak niet ten koste gaat van het rendement.

DE FINANCIËLE POSITIE VAN HET FONDS

Voor uw inkomen later beleggen wij uw pensioenpremie

De pensioenpremie die u samen met KLM betaalt beleggen wij voor u om in de toekomst uw pensioen te kunnen betalen. Daarbij is ons gezamenlijk doel een goed rendement bij een acceptabel risico voor een pensioen dat meegroeit met de stijging van de cao-lonen.

Veel onrust op de aandelenmarkten afgelopen jaar

Afgelopen beursjaar was het rendement op het vermogen in de basisregeling -2,1%. De rendementen op het vermogen in de netto pensioenregeling varieerden van -5,2% tot +7,0%. Na jaren van groei hebben onze beleggingen in 2018 te lijden gehad onder de onzekerheden over onder andere het handelsconflict tussen de VS en China en de wereldwijde groei.

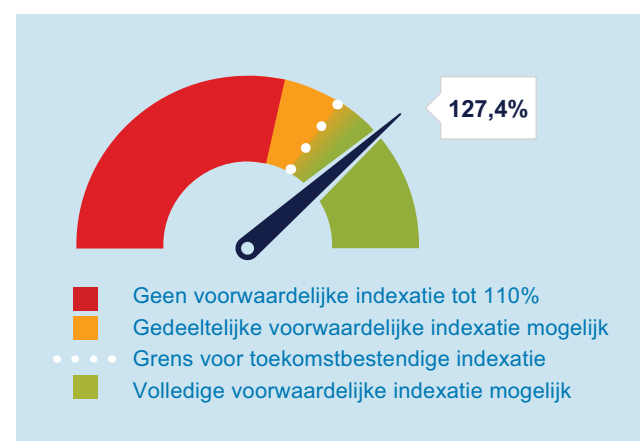
Volledige indexatie van alle pensioenen

Het bestuur heeft besloten alle pensioenen in de basisregeling per 1 januari 2019 te verhogen met 2,1%. Evenveel als de stijging van de cao-lonen. Dat is de afgelopen tien jaar telkens gelukt en daar zijn wij als pensioenfondsen trots op.

Financiële positie nog steeds goed

Ondanks het mindere resultaat afgelopen jaar bleef de financiële positie van het pensioenfonds goed. Eind 2018 had het pensioenfonds voldoende geld om alle pensioenen nu en in de toekomst te betalen. Bovendien was er een buffer van 28,9%.

Meer weten over de financiële positie van het fonds? Op www.klmvliegendfonds.nl vindt u meer informatie over de dekkingsgraden. U vindt daar ook alle kwartaalberichten. Wilt u op de hoogte blijven van de financiële positie van uw pensioenfonds? Meld u dan aan voor de NWSalert. U ontvangt dan een e-mail als het kwartaalbericht online is geplaatst. ●

Begin 2019 beleidsdekkingsgraad iets lager

Dit jaar zijn we begonnen met een iets lagere beleidsdekkingsgraad, eind maart 127,4%. Nog steeds hoger dan de vereiste dekkingsgraad van 123,0%. Met de buffer van 27,4% hebben we voldoende vermogen voor alle pensioenen.

Goede start 2019

Begin dit jaar zijn de markten aan het herstellen. We zijn 2019 goed gestart met positieve rendementen. Het rendement in de basispensioenregeling was het eerste kwartaal 6,4%. In de netto pensioenregeling varieerden de rendementen van 7,8% tot 12,0%.

Veelgestelde vragen over het Uniform Pensioenoverzicht (UPO) 2019

Q&A

In mei ontvangt u het UPO 2019. Daarop ziet u de stand op 1-1-2019 van uw eigen pensioen en het pensioen dat uw nabestaanden krijgen als u overlijdt. We hebben ons belteam gevraagd welke vragen er zoal over het UPO binnenkomen. Hier ziet u veelgestelde vragen en antwoorden. Hebt u een andere vraag dan leest u onderaan hoe u ons kunt bereiken. **Wij helpen u graag.**

Waarom staat mijn pensioen uit de netto pensioenregeling niet op het UPO?

Als u deelneemt aan de netto pensioenregeling om extra pensioen op te bouwen over uw salaris boven € 107.593,- krijgt u daarvan een apart UPO Netto pensioenregeling. Voor uw pensioenopbouw over uw salaris tot € 107.593,- krijgt u het UPO Basispensioenregeling.

Kan ik op het UPO zien dat een deel van mijn pensioen naar mijn ex-partner gaat?

Bij 'Wat krijgt u als u met pensioen gaat' is rekening gehouden met uw scheiding. Een deel van uw pensioen gaat naar uw ex-partner. Uw ex-partner krijgt een eigen UPO met daarin het pensioen dat hij of zij kan verwachten vanaf uw pensionering totdat één van beiden overlijdt.

Waarom zijn de pensioenbedragen in het UPO anders dan in de Pensioenplanner?

In het UPO staat de stand per 1-1-2019. In de Pensioenplanner vindt u altijd de actuele stand van uw pensioen. Wijzigingen in uw situatie, zoals een stap in uw carrière of veranderingen in deeltijdpercentage, worden verwerkt in de pensioenbedragen die we tonen in de Pensioenplanner.

Kan ik mijn UPO digitaal ontvangen?

Wij zetten uw UPO ook bij 'Mijn documenten' in uw Pensioenplanner. Zo kunt u ze makkelijk printen of downloaden. Wilt u uw UPO voortaan alleen nog maar digitaal ontvangen en niet meer per post. Dat kan natuurlijk. U geeft uw voorkeur aan in de Pensioenplanner bij Mijn gegevens > Digitaal communiceren. ●

KUNNEN WE NOG IETS VOOR U DOEN?

Jillis van der Veen,
Medewerker Pensioenservice,
Blue Sky Group

Pensioenregelingen en de communicatie daarover lijken soms complex. We doen onze uiterste best om het voor u zo begrijpelijk mogelijk te houden. Is er toch iets onduidelijk of wilt u iets extra's weten? Wij kijken graag met u mee! U kunt ons op werkdagen van 8.30 uur - 17.00 uur bereiken via 020 426 62 20 of per e-mail: pensioenservice@klmvliegendfonds.nl.

Daphne Hendriks en Henk Wannet

TWÉÉ VLIEGERS ÉÉN CONCERTMEESTER ÉÉN RITMEESTER DER CAVALERIE

‘Eigenlijk vliegen we nooit meer samen. We zien elkaar thuis gelukkig genoeg!’, aldus Henk Wannet. Hij ontmoette Daphne Hendriks een jaar of vijf geleden op Schiphol. Nadat ze elkaar een paar keer tegen waren gekomen, sloeg de vonk over. Hoe kijken ze als vliegersstel naar hun financiële toekomst?

‘We kijken *as we speak* naar de nieuwe versie van ons testament en samenlevingscontract.’

Violiste en ritmeester

Sinds begin 2008 werkt Daphne bij KLM, momenteel als co-piloot op de 737. In haar vrije tijd is ze violiste en concertmeester bij Het Orkest, een Amsterdams amateurorkest. Daphne: ‘Als concertmeester ben ik aanvoerder van het hele orkest en ook de link tussen de dirigent en het orkest. We bedenken bijvoorbeeld samen welke stukken we gaan spelen.’ Henk: ‘Thuis is ze zelf de dirigent trouwens, maar dan van de financiën. Daphne is echt een lopende calculator.’

Henk is gezagvoerder op de 737. Hij werkt al 21 jaar bij KLM, maar begon zijn carrière bij de Landmacht. Ook Henk houdt er bijzondere nevenfuncties op na: ‘Officieel ben ik nog steeds ritmeester der cavalerie, bij de tanks dus. Maar dat heeft niet veel meer om het lijf sinds Defensie stevig gereorganiseerd is.’ Ook maakt Henk onderdeel uit van de groepscommissie.

Voordeel van deeltijd werken is ook: regelmatig een spelletje spelen met elkaar.

Henk: 'Ik heb twee kinderen uit een vorige relatie en bij Defensie een heel ander pensioen opgebouwd'

Veel factoren mee laten wegen

Nadat Henk en Daphne elkaar ontmoetten, groeide hun relatie geleidelijk. Ze kochten samen een huis en besloten een en ander goed uit te zoeken. Daphne: 'Er zit een flink leeftijdsverschil tussen Henk en mij. Op mijn 21e ben ik al bij KLM gaan werken en kon ik een mooi begin maken met mijn pensioenopbouw. Henk heeft twee kinderen uit een vorige relatie en in zijn vorige baan een heel ander pensioen opgebouwd bij Defensie. Die factoren moet je allemaal mee laten wegen. We leggen alle verplichtingen goed vast: we kijken als we speak naar de nieuwe versie van ons testament en samenlevingscontract.'

Vervangend werk

Die nieuwe versie was wel nodig. Het stel gaat niet alleen volgend jaar trouwen, maar is ook in verwachting van hun eerste kindje. Daphne: 'Dat we gaan trouwen maakt onze afspraken niet anders. We lieten bij het kopen van ons huis al een aantal zaken op papier zetten, zodat alles ook goed geregeld was voor Henk's kinderen. Maar omdat we samen ook een kindje krijgen, moet een aantal dingen anders worden omschreven.'

Daphne vertelt dat ze natuurlijk niet meer kan vliegen: 'Ik ben meteen vervangend werk gaan doen: eerst bij Cygnific, de klachtenafhandeling van KLM. Heel interessant om te horen wat passagiers van ons vinden en wat er beter kan. Hierna begin ik bij pilot recruitment, waar ik nieuwe vliegers ontmoet tijdens hun sollicitatieproces.'

Deeltijd werken? Dit beïnvloedt de hoogte van uw pensioen

Henk is na zijn 40e deeltijd gaan werken, voor Daphne is het nog de vraag of ze dat in de toekomst wil. Wilt u weten wat deeltijd werken voor uw pensioen betekent? Log in op de Pensioenplanner voor het berekenen van het effect van deeltijd werken op uw pensioen. Natuurlijk kunt u daarnaast met vragen terecht bij de afdeling Pensioenservice via nummer **020 426 62 20**. Mailen kan ook: pensioenservice@klmvliegendfonds.nl.

Thuisconcert van Daphne met Linde, Elize en Henk als publiek.

Let op: naderend pensioen

Eén van de volgende keuzes waar Daphne en Henk voor staan, is het eventuele deeltijdwerken als de baby geboren is. Henk: 'Na mijn 40e ben ik 80% gaan werken in de KLM-doorvliegregeling. Mijn pensioendatum schuift hierdoor iets op. Die staat nu gepland in november 2024, maar dat vind ik eigenlijk veel te snel!' Daphne: 'Het is nog te vroeg om nu al iets te zeggen over deeltijd werken. We moeten de rekenmachine er nog eens overheen laten gaan om te zien wat verstandig is. Ik kan me wel voorstellen dat één van ons minder gaat werken straks.'

You win some, you lose some

Naast pensioen hebben Henk en Daphne ook andere financiële maatregelen getroffen voor de toekomst. Henk: 'Ik los zoveel mogelijk af op de hypotheek. Hoe lager de hypotheek, hoe lager onze maandelijkse kosten. Als ik promotie kan maken in de toekomst, dan stop ik ook het salarisverschil in de hypotheek.' Daphne: 'Ik doe mee met de netto pensioenregeling. En ik had tot voor kort nog een grote studieschuld, dus alles dat ik overhield stopte ik eerst daarin. Nu kom ik op het punt dat dat niet meer hoeft. Ik kan alle extra's nu inzetten voor de toekomst. Maar hoe ik dat naast de netto regeling verder ga doen is nog toekomstmuziek!' ●

Josje Wijckmans, manager actuariaat, Blue Sky Group

‘Meer ruimte voor het individu
loopt hier als een rode draad
doorheen’

OP WEG NAAR EEN NIEUW PENSIOENSTELSEL?

Eind 2018 was pensioen groot nieuws toen het kabinet met werkgeversorganisaties en vakbonden onderhandelde over een nieuw pensioenstelsel. Het overleg klapte en de overleggen kwamen stil te liggen. Maar met de pensioenbrief die minister Koolmees op 1 februari 2019 naar de Tweede Kamer stuurde, maakt hij duidelijk door te willen gaan met de aanpassing van het pensioenstelsel. [Josje Wijckmans, manager actuariaat bij onze pensioenuitvoerder Blue Sky Group, licht de huidige status toe.](#)

Tien verbeterpunten

Koolmees' brief bevatte tien verbeterpunten voor het nieuwe pensioencontract. Meer ruimte voor het individu loopt hier als een rode draad doorheen. Zo is hij voorstander van het afschaffen van de doorsneepremie. Op dit moment is de premie voor alle deelnemers aan de basispensioenregeling nagenoeg gelijk. De waarde van de pensioenopbouw stijgt echter naar mate een deelnemer ouder wordt. Dit heeft als consequentie dat jonge deelnemers in verhouding meer voor hun pensioenopbouw betalen dan oudere deelnemers. Het voornemen is dat elke deelnemer een eigen inleg doet in een soort persoonlijke pensioenpot, waarmee u uw eigen pensioen 'inkoopt'.

Vliegendfonds aan tafel bij de Pensioenfederatie

De Pensioenfederatie – die in Nederland de belangen van alle pensioenfondsen en pensioenverzekeraars

behartigt – spreekt in diverse werkgroepen met pensioenfondsen over de plannen van het kabinet. De Pensioenfederatie bespreekt de conclusies hiervan vervolgens met de betrokken ministeries en besluitvormers om zo een optimaal pensioen voor de deelnemers te krijgen. Blue Sky group zit namens het Vliegendfonds aan tafel bij de werkgroep die de verschillende mogelijke varianten doorrekent. De kenmerken van ons fonds zijn anders dan die van veel andere fondsen. We kennen naar verhouding bijvoorbeeld een hoge premie en een lage pensioenleeftijd. Daarom willen we graag zichtbaar maken wat de gevolgen voor ons zijn om daar waar mogelijk invloed uit te oefenen op de plannen. Ondanks dat de overleggen stilliggen, wordt er achter de schermen wel verder gepraat. Maar het is lastig te zeggen hoe de planning eruit zal zien dit jaar. We houden u op de hoogte! ●

Samen aan boord Samen pensioen

- Vanaf uw start bij KLM bouwt u **basispensioen** op.
- Vanaf een salaris boven € 107.593,- kunt u **fiscaal voordelig extra netto pensioen** opbouwen bij uw pensioenfonds.
- Uw **partner en kinderen zijn verzekerd** van een pensioen als u overlijdt.
- Wordt u arbeidsongeschikt dan krijgt u **invaliditeitspensioen**.
- Vanaf pensionering krijgt u **zolang u leeft** een pensioenuitkering.

COLOFON

Focus verschijnt twee keer per jaar en wordt verstuurd aan deelnemers en pensioengerechtigden van Pensioenfonds Vliegend Personeel KLM.

Redactie Blue Sky Group B.V., Amstelveen

Redactieadres Redactie Focus, Postbus 123, 1180 AC Amstelveen **E** focus@klmvliegendfonds.nl

Tekst Blue Sky Group B.V., Amstelveen

Art direction, ontwerp en opmaak FRISSEWIND in communicatie en design, Amsterdam

Fotografie Don Wijns, Shoots by Laura, Amsterdam e.a.

Druk Drukkerij Aeroprint, Ouderkerk aan de Amstel

CONTACT

E pensioenservice@klmvliegendfonds.nl

T 020 426 62 20

WWW.KLMVliegendFONDS.NL